

Вплив війни на економіку країни: стан та перспективи

Марта Копитко

*д.е.н., професор, професор кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: marta_kernytska@ukr.net,
ORCID: 0000-0001-6598-3798*

Економіка України зазнала суттєвих втрат внаслідок війни Російської Федерації проти України, яка розпочалася 24 лютого 2022 р. За даними [1] понад 60% підприємств знаходяться на території, де відбуваються воєнні дії, 30% підприємств припилили свої дії, а рівень споживання електроенергії становить 60% довоєнного стану. Загалом воєнні дії спричинили скорочення рівня діяльності близько 86% підприємств. Прогнози МВФ та ЄБРР передбачають, що рівень падіння ВВП в Україні у 2022 р. може становити від 20% до 35%. У випадку, якщо війна триватиме декілька місяців, то Європейський Банк Реконструкції та Розвитку прогнозує зростання економіки 2023 р. на 23%.

З кожним днем війни Україна втрачає все більше. Так, відповідно до повідомлень Уряду [2], кожен місяць воєнних дій обходиться Україні у 20 млрд. дол., а рівень загальних втрат вже перевищив 1 трлн. дол. Зважаючи на можливість тримати від світу 200 млрд. дол., а також репараціями від Росії – 150 млрд. дол., то Україні доведеться власними силами та через залучення приватного іноземного капіталу покрити брак коштів у сумі 650 млрд. дол.

Бойові дії ведуться у важливих, з точки зору економічних потужностей, регіонах – міста Київ, Харків, Маріуполь, Запоріжжя. Їхня часка у ВВП є суттєвою, тому закономірним є зниження його розміру через дестабілізацію ситуації та зупинку діяльності підприємств. Крім того, за повідомленням експертів на відновлення Харкова та Маріуполя знадобиться 2-3 роки.

Іншою проблемою є активні бойові дії на території півдня України, яка спеціалізуються на сільському господарстві та агроекспорті, що унеможливує або ускладнює посівну кампанію. Що в подальшому призведе до падіння обсягів виробленої агропродукції. Цю нестачу відчує вся Європа, адже значна частина експортувалася саме у європейський регіон.

Крім того, воєнний стан закономірно призвів до можливості відтермінування сплати податків, ліквідації акцизного збору та окремих митних платежів. А це суттєво скорочує надходження до державного бюджету.

Іншим аспектом є питання біженців. За орієнтовними підрахунками Україну покинули понад 4 млн. осіб. Якщо в держав не буде створено належних умов, то до України може не повернутися понад 1 млн осіб., серед яких є досвідчені працівники, праця яких для відбудови економіки була б дуже потрібною.

Таким чином, війна спричинила значні негативні наслідки для економіки, які необхідно буде продумано та активно виправляти після перемоги України.

Ключові слова: війна, економіка країни, сільське господарство, агроекспорт.

Список використаних джерел

1. У ЄБРР спрогнозували, на скільки скоротиться економіка України в цьому році URL: <https://www.slovoidilo.ua/2022/03/31/novyna/ekonomika/yebrr-sprohnozuvaly-skilky-skorotytsya-ekonomika-ukrayinu-czoti-rozci> (дата звернення 11.04.2022).
2. Три сценарії для економіки України під час війни URL: <https://minfin.com.ua/2022/04/08/83382517/> (дата звернення 11.04.2022).